

Am primit la redacție

Citind articolul domnului Daniel Stănescu, în „România liberă” din 03.04.1996, în legătură cu „scoaterea abuzivă” a doi „lideri” sindicali din distribuția piesei **Clopotarul de la Notre Dame**, aş dori să menționez următoarele:

1. Ca autor și regizor al musicalului **Clopotarul de la Notre Dame**, nu am schimbat doi lideri sindicali, ci – pentru asigurarea ieșirii în bune condițiuni a premiei – am schimbat doi actori indisciplinați, care nu s-au prezentat decât după o oră și ceva la repetiția generală a spectacolului. (Trebuie știut că, după regulamentul oricărui teatru profesionist din lumea aceasta, actorii și participanții la spectacol trebuie să se

prezinte la cabine cu o oră înaintea începerii repetiției generale.)

2. În ciuda insistențelor directorului Cristian Ioan de a mă convinge să-mi schimb hotărîrea, am rămas la decizia luată întrucât: a. Ortansa Codreanu și Marcel Mirea avuseseră deja sancțiuni pentru întârzieri; b. din cauza lipsei nemotivate a Ortansei Codreanu, am fost nevoit să mai suspend o repetiție; c. premiera pe țară de la Satu Mare nu putea fi amânată, deoarece a doua zi urma să plec la Celle (Germania), unde aveam contract pentru punerea în scenă a piesei **Fazz und Zwo** la Teatrul de Stat, ale cărei repetiții mă obligasem să le încep la data de 01.02.1995, deci după doar câteva zile de la premiera

Clopotarului. Din această cauză, am considerat periclitată ieșirea premiei pe țară a musicalului **Clopotarul de la Notre Dame**, precum și îndeplinirea angajamentelor mele contractuale atât față de Satu Mare, cât și față de Celle.

3. Articolele nenumărate din presă, intrigile publice sau șoptite în răstimpul celor aproape doi ani care au trecut mă îndreptățesc să aduc pe această cale mulțumiri actorului cu derogare Marcel Mirea și figurantei Ortansa Codreanu, care – deși nu prin arta lor scenică, ci prin acest scandalos act de indisciplină – au reușit să-mi facă – pe gratis! – o publicitate pentru care aici, în partea aceasta a Europei, se plătește bine.

PETER TÓMÓRY (Germania)

PUNCTE DE VEDERE • PUNCTE DE VEDERE

MICILE SCANDALURI DE PRESĂ

Ceea ce știe și un jurnalist începător este că un ziar, spre a menține un anumit nivel al tirajului, trebuie să șocheze cititorii, să le ofere cât mai multe motive de a-și satisface pofta nestăpânită de senzațional și instinctul inavuabil de agresivitate. Numai că, pentru a-și asigura credibilitatea prezentă și viitoare, ziaristul și ziarul, înainte de a face valuri, de a declanșa senzaționalul, iau de obicei măsuri de precauție. Cum? Verificând cele spuse sau scrise, într-o împrejurare sau alta, de către „sursa” de senzațional, ori, ca s-o zicem pe șleau, de către sursa de scandal. Și asta o știe orice începător. De aceea, e de mirare că unul dintre ziarele cele mai serioase ce apar la noi publică, la pagina „socială”, un articol în care se fac afirmații ciudate, fără acoperire, privitoare la un teatru și la conducerea sa. Dacă ziaristul în cauză ar fi consultat și alte surse, sau, măcar, dacă ar fi apelat la secția culturală – cât se poate de serioasă și ea – a ziarului respectiv, ar fi descoperit că multe dintre cele publicate în articolul cu pricina sunt ori incomplete, ori false, ori de-a dreptul defăimătoare. Se vorbește în acel articol despre persecutarea a doi actori, lideri sindicali, de la Teatrul de Nord din Satu Mare, care au fost „scoși abuziv” din distribuția spectacolului **Clopotarul de la Notre Dame** de către directorul

teatrului. Drept pentru care ei au declarat greva foamei. Îmi amintesc foarte clar știrea, din urmă cu aproximativ un an și jumătate, apărută pe prima pagină a aceluiași ziar și anunțând faptul că doi actori de la Satu Mare fac greva foamei. Mă aflam în tren, în drum spre Brașov, împreună cu unul dintre cei mai mari actori români. Citind știrea, acesta a exclamat: „Dar cine sunt ăștia?! N-am auzit în viața mea de ei. Fac greva foamei împotriva direcției ca să devină, prin asta, „vedete”.”

Dacă ziaristul de la „social” s-ar fi informat cu atenție, ar fi aflat că liderii sindicali în chestie au fost excluși din distribuție nu de directorul teatrului, ci de regizorul spectacolului, fiindcă au întârziat la repetiții.

Ceea ce nu se întâmplă în nici o țară democratică și civilizată iată că se întâmplă la noi. Indisciplina devine pretext de luptă sindicală al indisciplinaților înșiși. Dacă cei doi actori n-ar fi fost lideri sindicali, ei n-ar fi făcut probabil tapajul național și european (a fost trimis un memoriu și la Consiliul Europei!) pe motivul persecutării lor, după cum nu s-ar fi pus un implicit semn de egalitate între democrație și anarhie. Refuzul repetat de roluri din partea actriței „persecutate” și retrogradarea ei consecutivă nu par a avea pentru cei doi sindicaliști vreo legătură. Chiar poate fi

lăsat un teatru la bunul-plac al unui sindicat care apără mai ales dreptul la chiul?

Este clar că ziaristul care a consemnat diversele acuzații sindicale nu cunoaște specificul muncii teatrale și cu atât mai puțin teatrul din Satu Mare. Altfel n-ar fi scris că secția română a teatrului a avut, în 1990, 30 de actori, când numărul însumează de fapt și actorii secției maghiare, n-ar fi susținut în ziar o revendicare ce prevede consultarea sindicatului la alcătuirea distribuțiilor, n-ar fi afirmat că la premierele Teatrului de Nord „nu mai vine nimeni” și că la festivalurile organizate de teatru nu e prezentă critica teatrală.

Prea ușor se acreditează, în unele articole jurnalistice, avide de senzațional, tendințele „anarho-sindicaliste” (cum a zis cineva care credea într-un singur punct de vedere). Teatrul este un organism mai delicat decât o gogoșerie, așa că, dacă scriem despre el, se cuvine să ne adaptăm cât de cât mintea și instrumentele. Spre a nu ne cufunda în ridicol. Din păcate, trebuie s-o spunem și noi, clar: așa este, sindicatul nu are dreptul să-și bage nasul în distribuirea rolurilor, fiindcă asta e o treabă artistică. Altfel, ne întoarcem la vremea în care cultura era supravegheată de agramați sau, chiar, de analfabeți.

T.A.